Yargıtay 9. HD E.2026/1682 K.2026/4343 (11.05.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

9. Hukuk Dairesi 2026/1682 E. , 2026/4343 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 24. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/695 E., 2025/2050 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Silivri 1. İş Mahkemesi

SAYISI : 2021/125 E., 2022/795 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı işyerinde 05.08.2008- 15.07.2019 tarihleri arasında şoför olarak çalıştığını, son net ücretinin 4.200,00 TL olduğunu, ancak davalının asgari ücretle çalıştığını gösterdiğini, son üç yıllık ücretli izinlerinin kullandırılmadığını, çalıştığı sürece fazla çalışma yaptığını, hafta tatili izni kullanmadığını, genel tatil günlerinde de çalıştığını, asgari geçim indirimi alacaklarının da ödenmediğini, davacının ücret alacaklarının ödenmemesi nedeniyle iş sözleşmesini haklı nedenle feshettiğini ileri sürerek kıdem tazminatı, yıllık ücretli izin, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ile asgari geçim indirimi alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının iddialarının gerçeği yansıtmadığını, en son brüt 2.700,00 TL ücret aldığını, 15.07.2019 tarihinden itibaren işe gelmediğini, belirsiz süreli iş sözleşmesinin davacının istifası ile işçi tarafından feshedildiğini, hak ettiği yıllık izin ücretlerinin son ay bordrosuna tahakkuk ettirilip banka hesabına yatırıldığını, fazla çalışma yaptığında karşılığının banka aracılığı ile ödendiğini, genel tatil günlerindeki çalışmalarına yönelik beyanlarının doğru olmadığını, davacının tüm haftalık izinlerini kullandığını, zamanaşımı def'inde bulunduklarını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının ödenmeyen ücret alacaklarının bulunduğu, bu hâlde iş sözleşmesinin davacı tarafça haklı nedenle feshedildiği, kıdem tazminatı talebinin kabulü gerektiği, dosya kapsamından davacının karşılığı ödenmeyen yıllık izin ücreti ile asgari geçim indirimi alacaklarının bulunduğu, davacının hafta tatili ile genel tatil günlerinde çalıştığı, fazla çalışma yaptığı, bu çalışma karşılığı ücret alacaklarının ödendiğinin ispatlanamadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; hüküm altına alınan fazla çalışma ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarından önce indirim sonra mahsup yapılması gerektiği hâlde

mahsup sonrası indirim yapılmasının hatalı olduğu gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü ortadan kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Yargılamada usule aykırılıklar bulunduğunu, davacının taleplerini somutlaştırması gerektiğini, somutlaştırılmayan taleplerin reddi gerektiğini,

2. Davacının ilk iki dönem çalışması istifası ile son bulduğundan, çalışma süreleri birleştirilerek kıdem tazminatı değerlendirilmesinin hatalı olduğunu,

3. Davacının yıllık izin alacağının bulunmadığını,

4. Ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti tahakkuku bulunan ayların dışlanması gerektiğini, tanık beyanlarına göre talebin kabul edilmesinin hatalı olduğunu, fazla çalışma ücreti değerlendirilirken Karayolları Trafik Kanunu düzenlemelerinin göz ardı edildiğini, esas alınan çalışma saatlerinin hayatın olağan akışına aykırı olduğunu,

5. Dosyada mevcut iş sözleşmesine göre davacının ücretinin içinde aylık 22,5 saatlik fazla çalışma ücreti mevcut olduğundan, ücret tespit edilirken aylık ücretle 22,5 saatlik fazla çalışma ücretine denk gelen rakamın ayrıştırılarak alacakların hesaplanması gerektiğini, dava dilekçesinde davacının ücret dışında prim de aldığına yönelik bir beyan bulunmamasına rağmen davacının ücreti tespit edilirken 1.834,00 TL aylık sefer primi eklenmesinin hatalı olduğunu,

6. İmzalı bordrolarda hafta tatili ve genel tatil ücreti tahakkuku olan dönemlerin dışlanması gerekirken bu ödemelerin tenzil edilmesinin hatalı olduğunu, hafta tatili ücretinin fazla hesaplandığını, davacının gurbetçi olarak çalıştığı ve hafta tatillerini toplu olarak kullandığını, raporda hafta tatilleri kullanılmamış gibi hesaplandığını, davacının toplu kullandığı izinleri için bu izinlerin zamsız kısmının kullanıldığı kabul edilerek sadece %50 zamlı kısmının (0,5 katı) hesaplanması gerektiğini,

7. Davacının asgari geçim indirimi alacağının bulunmadığını, ücret bordrolarında tahakkuk ettirilerek ödendiğini, dosyaya sunulan arabuluculuk anlaşamama tutanağında asgari geçim indirimi talebinin bulunmadığını, bu talep bakımından dava şartı yokluğu sebebiyle davanın usulden reddi gerekirken talebin kabulünün hatalı olduğunu,

8. Vekâlet ücretine hatalı hükmedildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; hizmet süresi, ücret miktarı, davacının dava konusu alacak kalemlerine hak kazanıp kazanmadığı, alacakların ispatı, hesap yöntemi, yıllık ücretli izin alacağı hesabında talep aşımı yapılıp yapılmadığı ile vekâlet ücreti hususlarına ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) "Taraflarca getirilme ilkesi" başlıklı 25/1 hükmü şu şekildedir:

"Kanunda öngörülen istisnalar dışında, hâkim, iki taraftan birinin söylemediği şeyi veya vakıaları kendiliğinden dikkate alamaz ve onları hatırlatabilecek davranışlarda dahi

bulunamaz"

6100 sayılı Kanun'un "Taleple bağlılık ilkesi" başlıklı 26/1 hükmü ise şöyledir:

"Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir.

Davacı dava dilekçesinde, davalı işveren tarafından son üç yıldır yıllık ücretli izinlerinin kullandırılmadığını ileri sürerek yıllık ücretli izin alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, dosya kapsamındaki bilgi ve belgelere göre davacının kullanmadığı izin gün sayısının 68 gün olduğu belirlenmiş, davacı asılın duruşmadaki beyanında çalışma süresi boyunca toplam 60 günlük yıllık ücretli izin hakkı bulunduğunu açıklaması nedeniyle 60 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağı hüküm altına alınmıştır.

Davacının davalı işyerinde geçen hizmet süresi fasılalı olup toplam çalışma süresi 7 yıl 10... gündür. Dava dilekçesindeki yıllık izin kullanımına dair açıklamaya ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 53. maddesindeki düzenlemeye göre, davacının kullanmadığı yıllık ücretli izin gün sayısı 54 gün olacaktır. Davacı tarafın dava dilekçesindeki vakıa ve taleple bağlı olduğu ve 4857 sayılı Kanun'un 53. maddesi gözetilmeden 60 gün karşılığı yıllık ücretli izin alacağının hüküm altına alınması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 3/1 hükmünde "Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. (Ek cümle:28/3/2023-7445/41 md.) Bu alacak ve tazminatla ilgili itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davaları hakkında birinci cümle hükmü uygulanır." düzenlemesine yer verilmiş, 3/2 hükmünde ise “Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir.” şeklindeki düzenlemeyle, arabulucuya başvurulmadan dava açılması hâlinde usulden ret kararı verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta 06.09.2019 tarihli arabuluculuk son tutanağına göre arabuluculuğa konu edilen alacak kalemleri; ücret alacağı, kıdem ve ihbar tazminatları, fazla çalışma, yıllık ücretli izin, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağıdır. Davacı vekilince davaya konu edildiği belirtilen asgari geçim indirimi talebine arabuluculuk son tutanağında yer verilmemiştir. Hâl böyle olunca, arabuluculuk dava şartı yerine getirilmeyen asgari geçim indirimi talebi hakkında dava şartı yokluğundan usulden ret kararı verilmesi gerekirken işin esasına girilmesi de bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

11.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.